جمهوری اسلامی ایران

هیات عالی بانک مرکزی

«بسمه تعالی»

هفتاد و هشتمین جلسه هیأت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران(فوق العاده) مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۲۸

مصوبه بند (۵)
موضوع: اصلاحیه آیین‌نامه میزان و نحوه دریافت حق عضویت در صندوق ضمانت سپرده‌ها
گزارش شماره ۰۵/۳۲۲۹۵ مورخ ۱۴۰۵/۰۲/۲۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران درخصوص **«اصلاح آیین‌نامه میزان و نحوه دریافت حق عضویت در صندوق ضمانت سپرده‌ها »** به انضمام مصوبه شصت و ششمین جلسه مورخ ۱۴۰۵/۳/۱۷ شورای تنظیم‌گری و نظارت بانکی ، مطرح و مورد بررسی قرار گرفت. هیأت عالی با اصلاحیه آیین نامه مذکور به شرح پیوست موافقت نمود. همچنین مقرر شد مفاد آیین‌نامه یاد شده جهت طرح و تصویب نهایی به هیأت محترم وزیران ارسال شود.

«آیین‌نامه میزان و نحوه دریافت حق‌عضویت در صندوق ضمانت سپرده‌ها»

موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۰۹۹۸/ت۴۸۳۶۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۰۲ هیأت محترم وزیران و اصلاحات بعدی آن

(مختوم به تصویب‌نامه شماره ۹۶۸۹۴/ت۵۹۲۴۵ه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۹)

(به همراه آخرین مصوبات هیأت وزیران تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۹)

ماده ۱ــ اصطلاحات مندرج در این آیین‌نامه، در معانی مشروح مربوط به شرح زیر به کار می‌روند:

الف ــ بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ب ــ صندوق: صندوق ضمانت سپرده‌ها.

ج ــ مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی، مؤسسه پس‌انداز و تسهیلات مسکن و شعبه بانک خارجی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می‌باشد. شرکت تعاونی اعتبار و صندوق قرض‌الحسنه، مؤسسه اعتباری محسوب نمی‌شوند.

د ــ سپرده‌گذار: شخصی که مبادرت به تودیع سپرده نزد مؤسسه اعتباری می‌نماید.

ه ــ شعبه بانک خارجی: واحد عملیاتی از یک بانک خارجی که با مجوز و تحت نظارت بانک مرکزی در ایران فعالیت می‌نماید.

و ــ مؤسسه اعتباری تازه تأسیس: مؤسسه اعتباری که پس از ابلاغ این آیین‌نامه مجوز تأسیس خود را از بانک مرکزی دریافت می‌دارد.

ز ــ سقف تضمین: حداکثر میزان ریالی سپرده‌های هر شخص اعم از ریالی و ارزی در هر مؤسسه اعتباری که بر اساس احکام قانونی و مقررات مربوط و مفاد بند (الف) ماده (۵) اساسنامه صندوق ضمانت سپرده‌ها و تبصره بند یاد شده موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۲۵۹۵/ت ۴۷۶۳۲ ه مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۲ و اصلاح بعدی، تحت تضمین صندوق ضمانت سپرده‌ها می‌باشد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
دبیرخانه هیأت عالی

ح ـ حق‌عضویت: وجوهی که مؤسسه اعتباری موظف است بابت تضمین بازپرداخت سپرده‌های سپرده‌گذاران تا سقف تضمین توسط صندوق، مطابق مفاد این آیین‌نامه به صندوق مزبور پرداخت نماید. انواع حق عضویت شامل ۱- حق عضویت اولیه ۲- حق عضویت سالانه و ۳- حق عضویت خاص به شرح مندرج در مفاد این آیین‌نامه می‌باشد.

ماده ۲ـ پرداخت حق‌عضویت برای تمامی مؤسسات اعتباری و شعب بانک‌های خارجی در صندوق الزامی است:

تبصره ۱ـ شعبه بانک خارجی که سپرده‌های آن تحت پوشش نهاد ضمانت سپرده‌ها در کشور مبدأ، معادل حداقل میزان ضمانت صندوق باشد، می‌تواند از عضویت در صندوق مستثنی شود.

تبصره ۲ـ چنانچه حدود ضمانت سپرده‌های شعبه بانک خارجی توسط نهاد ضمانت سپرده‌ها در کشور مبدأ، کمتر از حدود ضمانت صندوق باشد، یا سپرده‌های شعبه بانک خارجی در کشور مبدأ تحت هیچ ضمانتی نباشد، شعبه بانک خارجی ذی‌ربط باید در خصوص سپرده‌هایی که نزد شعبه آن در ایران تودیع می‌شود، به عضویت صندوق درآید.

تبصره ۳ـ بانک مرکزی موظف است هنگام صدور مجوز برای فعالیت شعبه بانک خارجی موضوع تبصره (۲)، تمهیدات لازم را برای ضمانت سپرده‌هایی که نزد شعبه بانک خارجی در ایران تودیع شده‌اند، توسط مقام ذی‌ربط در کشور مبدأ، اتخاذ نماید.

ماده ۳ـ بانک مرکزی باید قبل از موافقت با تأسیس شعبه بانک خارجی موضوع تبصره (۲) ماده (۲) در ایران، در مورد نحوه تعامل بانک خارجی یا شعبه آن با صندوق، از جمله پرداخت حق‌عضویت‌ها، زمان و شرایط پرداخت سپرده‌های سپرده‌گذاران این شعبه در مواقع لزوم و نحوه تصفیه بانک خارجی یا شعبه آن با صندوق، با مقام ربط در کشور مبدأ به توافق برسد.

ماده ۴ـ صندوق از محل حق‌عضویت‌های اولیه، سالانه و خاص دریافتی از مؤسسات اعتباری اداره می‌شود.

ماده ۵ ۴ـ مؤسسه اعتباری موظف است نسبت به پرداخت حق‌عضویت‌های موضوع این آیین‌نامه یاد شده به صندوق، مطابق با مفاد این آیین‌نامه، اقدام نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
دبیرخانه هیأت عالی

تبصره ـ دریافت حق‌عضویت‌ها به صورت واریز وجه آن‌ها توسط مؤسسه اعتباری، به حساب صندوق نزد بانک مرکزی صورت می‌گیرد.

ماده ۵۶ ـ حق‌عضویت پرداختی مؤسسه اعتباری در چارچوب این آیین‌نامه به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی همان سال مؤسسه اعتباری منظور می‌گردد.

ماده ۶۷ ـ حق‌عضویت اولیه مؤسسه اعتباری معادل دو درصد حداقل سرمایه اعلامی از سوی بانک مرکزی برای تأسیس مؤسسه اعتباری مربوط می‌باشد.

تبصره ـ مبنای تسعیر حق‌عضویت اولیه شعبه بانک خارجی، نرخ برابری ارز مورد نظر با ریال در تاریخ واریز حق‌عضویت به نرخ روزانه اعلامی از سوی بانک مرکزی خواهد بود. در مواردی که مهلت پرداخت توسط شعبه بانک خارجی رعایت نشود بالاترین نرخ برابری در دوره مهلت تعیین شده و یا تاریخ پرداخت، هر کدام که بیشتر باشد مبنای محاسبه قرار می‌گیرد.

ماده ۷۸ ـ مؤسسه اعتباری تأسیس شده قبل از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، مکلف است ظرف مدت یک‌صد و بیست روز پس از ابلاغ این آیین‌نامه نسبت به واریز حق‌عضویت اولیه خود اقدام نماید.

تبصره ۱ـ مؤسسه اعتباری تازه تأسیس موظف است ظرف یک‌صد و بیست روز پس از اخذ مجوز فعالیت از بانک مرکزی نسبت به پرداخت حق‌عضویت اولیه خود به صندوق اقدام نماید.

تبصره ۲ـ حق‌عضویت اولیه مؤسسه اعتباری که در موعد مقرر نسبت به واریز آن اقدام ننماید به شرح زیر می‌باشد:

$$\begin{array}{|c|}\hline ٪۲A*(۱+۰/۰۲B) \\ \hline ٪۲A*(۱+۰/۰۳B) \\ \hline \end{array}$$

A = حداقل سرمایه اعلامی از سوی بانک مرکزی برای تأسیس مؤسسه اعتباری مربوط

B = تفاضل تاریخ واریز با مهلت مقرر حسب ماه یا کسری از ماه

ماده ۸۹ ـ مؤسسه اعتباری موظف است برای هر سال، حق‌عضویتی تحت عنوان حق‌عضویت سالانه به صندوق پرداخت نماید که به شرح زیر دریافت می‌گردد:

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
دبیرخانه هیأت عالی

۱ـ برای سال اول فعالیت صندوق، معادل بیست و پنج صدم درصد از میانگین مانده روزانه (روزهای تقویمی سال) تمامی سپرده‌ها پس از کسر سپرده قانونی تا سقف تضمین صندوق در سال مالی گذشته.

۲ـ میزان حق‌عضویت سالانه برای سال دوم به بعد فعالیت صندوق، بر مبنای درصدی از میانگین مانده هفتگی هر حساب سپرده‌ای در سال مالی گذشته تا سقف تضمین، توسط هیأت امنای صندوق، مطابق با مفاد اساسنامه صندوق، تعیین می‌شود به تصویب هیأت عالی بانک مرکزی می‌رسد. درصد فوق از یک درصد بیشتر و از بیست و پنج صدم درصد کمتر نخواهد بود.

تبصره ۱ـ صندوق موظف است هرساله تا پایان شهریور آذرماه، نحوه راهنمای محاسبه و نرخ حق‌عضویت سالانه آن سال بعد را به مؤسسه اعتباری اعلام نماید.

تبصره ۲ـ حق‌عضویت سالانه مؤسسه اعتباری تازه تأسیس، برای سال تأسیس باید متناسب با دوره زمانی پس از تاریخ شروع فعالیت و سپرده‌گیری به تشخیص بانک مرکزی تا پایان همان سال محاسبه گردد.

تبصره ۳ـ مانده سپرده‌های ارزی با نرخ اعلامی از سوی بانک مرکزی تسعیر و در محاسبه حق‌عضویت سالانه مبنای عمل قرار می‌گیرد.

تبصره ۴ـ هرگاه میزان منابع صندوق از پنج درصد سپرده‌های مشمول ضمانت مؤسسات اعتباری فراتر رود، نرخ حق‌عضویت سالانه از حداقل تعیین شده در این ماده با پیشنهاد بانک مرکزی و تصویب هیأت وزیران قابل کاهش است.

تبصره ۵ـ کاهش حق‌عضویت سالانه در مورد مؤسسه اعتباری که بر اساس اعلام بانک مرکزی مشمول اقدامات نظارتی یا انتظامی شده است، نباید اعمال گردد.

ماده ۱۰ ۹ـ مؤسسه اعتباری موظف است حق‌عضویت سالانه هر سال خود را حداکثر تا پایان شهریور ماه سال بعد، پرداخت نماید. خود را مطابق مفاد این آیین‌نامه و حداکثر طی چهار قسط مساوی تا پایان بهمن ماه پرداخت نماید. مواعد زمانی اقساط مذکور در پایان ماه‌های خرداد، شهریور، آذر و بهمن خواهد بود.

تبصره ۱– چنانچه مؤسسه اعتباری به هر دلیل از صندوق بستانکار گردد، حق عضویت سالانه مؤسسه اعتباری ابتدا از محل مطالبات از صندوق تسویه می‌گردد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
دبیرخانه هیأت عالی

تبصره ۱ ۲ـ در شرایط اضطراری و در صورت عدم تکافوی منابع صندوق برای پرداخت سپرده‌های سپرده‌گذاران، صندوق می‌تواند منابع خود را از طریق اخذ حق‌عضویت سالانه از مؤسسات اعتباری، پیش از مؤعد مقرر تأمین نماید.

تبصره ۲ ۳ـ نرخ حق‌عضویت سالانه مؤسسه اعتباری که در موعد مقرر نسبت به واریز حق‌عضویت سالانه اقدام ننماید به شرح زیر می‌باشد:

$$\frac{C*(۱+۰/۰۲B)}{C*(۱+۰/۰۳B)}$$

C = درصد ثابتی که حسب موضوع بند (۲) ماده (۹) (۸) این آیین‌نامه توسط هیأت امنای صندوق تعیین می‌شود.
B = تفاضل تاریخ واریز با مهلت مقرر حسب ماه یا کسری از ماه

ماده ۱۱ ۱۰ ـ مؤسسه اعتباری تازه تأسیس با منشأ نهادهای پولی که قبل از تأسیس مؤسسه فعالیت داشته است موظف است پس از تأیید و اعلام صحت ارزش‌گذاری دارایی‌های متناظر و انتقال قطعی آنها و سپرده‌های مربوط از نهادهای پولی مزبور به مؤسسه اعتباری موصوف توسط حسابرس مورد تأیید بانک مرکزی، حق‌عضویت اولیه را مطابق ماده (۷) (۶) و حق‌عضویت سالانه را به مأخذ تاریخ تأسیس وفق بند (۲) ماده (۹) (۸) این آیین‌نامه محاسبه و به حساب صندوق واریز نماید.

ماده ۱۲ ۱۱ ـ مؤسسات اعتباری مکلفند گزارش حسابرس مستقل خود حاوی اظهارنظر صریح در ارتباط با صحت مبلغ حق‌عضویت‌های سالانه و خاص محاسبه شده بر مبنای ضوابط مربوط را به همراه مستندات شیوه محاسبه حق‌عضویت، هر ساله با هزینه خود حداکثر تا پایان آذر ماه همان سال اخذ نموده و منضم به صندوق گزارش حسابرسی صورت‌های مالی سالانه، به صندوق ارایه نمایند. و پس از برگزاری مجمع عمومی خود نیز صورت‌های مالی حسابرسی شده و یادداشت‌های توضیحی همراه آن را به انضمام اظهارنظر حسابرس مستقل به صندوق ارسال نمایند.

تبصره ـ در خصوص حق‌عضویت سالانه سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۰ که بنابر اعلام حسابرس مؤسسه اعتباری امکان حسابرسی حق‌عضویت سالانه به دلایل فنی وجود نداشته باشد، برآورد صندوق از مبلغ حق‌عضویت

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
دبیرخانه
هیأت عالی

مؤسسه اعتباری، پس از اظهار نظر هیأت‌عامل بانک مرکزی و تصویب هیأت امنای صندوق، مبنای تسویه حساب قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۲ ـ متناسب با ریسک فعالیت‌های شاخص‌های ثبات و سلامت و وضعیت مالی مؤسسه اعتباری، برای سال دوم به بعد از آغاز فعالیت مؤسسه اعتباری، حداکثر تا دو نوبت در هر سال، حق‌عضویتی تحت عنوان حق‌عضویت خاص از مؤسسه اعتباری به شرح زیر ذی‌ربط دریافت می‌گردد:

$$D = E * F$$

D = مبلغ حق‌عضویت خاص هر نوبت در سال مالی
E = ضریب حق‌عضویت خاص
F = مبلغ حق‌عضویت سالانه

تبصره ـ دریافت حق‌عضویت خاص بر مبنای استانداردهای تعیین شده توسط بانک مرکزی در زمینه اندازه‌گیری ریسک و بر اساس دستورالعملی خواهد بود که به پیشنهاد بانک مرکزی به تصویب وزیران عضو شورای پول و اعتبار می‌رسد.

تبصره ۱ـ ضریب حق‌عضویت خاص که بر اساس شاخص‌های ثبات و سلامت و وضعیت مالی مؤسسه اعتباری محاسبه شده و حداقل آن صفر و حداکثر آن یک می‌باشد، توسط بانک مرکزی محاسبه و حداکثر تا پایان شهریور هر سال برای نوبت اول و حداکثر تا پایان بهمن ماه هر سال برای نوبت دوم به مؤسسه اعتباری و صندوق اعلام می‌شود.

تبصره ۲ـ صندوق موظف است حداکثر تا هفت روز کاری پس از دریافت ضریب حق‌عضویت خاص از بانک مرکزی، مبلغ حق‌عضویت خاص مؤسسه اعتباری را محاسبه و به آن مؤسسه اعتباری اعلام نماید.

ماده ۱۳ ـ مؤسسه اعتباری مشمول پرداخت حق‌عضویت خاص موظف است حداکثر تا یک‌ماه پس از اعلام صندوق در هر نوبت نسبت به پرداخت حق‌عضویت اقدام نماید.

تبصره ـ ضریب حق‌عضویت خاص مؤسسات اعتباری که نسبت به واریز حق‌عضویت خود در موعد مقرر اقدام ننمایند به شرح زیر می‌باشد:

$$E*(1+0/03B)$$

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
دبیرخانه
هیأت عالی

E = ضریب حق‌عضویت خاص
B = تفاضل تاریخ واریز با مهلت مقرر حسب ماه یا کسری از ماه

ماده ۱۴ ــ حق‌عضویت‌های پرداختی توسط مؤسسه اعتباری تحت هیچ شرایطی قابل برگشت نخواهد بود.

ماده ۱۵ ــ چنانچه مؤسسه اعتباری از پرداخت حق‌عضویت خود ظرف سه ماه پس از مهلت‌های مقرر امتناع ورزد، صندوق موضوع را جهت اعمال اقدامات انتظامی موضوع تنبیهات مندرج در ماده (۴۴) قانون پولی و بانکی کشور از جمله سلب صلاحیت مدیران و ممنوعیت عملیات سپرده‌گیری مؤسسه اعتباری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به هیأت انتظامی بانک‌ها معاون تنظیم‌گری و نظارت بانک مرکزی ارجاع می‌شود می‌نماید.

ماده ۱۶ ــ حق‌عضویت‌های دریافتی از مؤسسات اعتباری پس از کسر هزینه‌های مرتبط با اداره امور صندوق جزء منابع مالی صندوق محسوب می‌شود و در چارچوب اساسنامه صندوق، نگهداری یا مصرف می‌شود. به بازپرداخت سپرده‌های سپرده‌گذاران مؤسسات مذکور ورشکسته اختصاص می‌یابد.

ماده ۱۷ ــ صندوق می‌تواند برای انجام وظایف قانونی خود نسبت به دریافت اطلاعات و آمار مورد نیاز از مؤسسات اعتباری و بانک مرکزی اقدام نماید. بانک مرکزی و مؤسسات اعتباری نیز موظفند اطلاعات و آمار درخواستی صندوق را با رعایت قوانین مربوط، در حداقل زمان ممکن ارائه نمایند.

تبصره ۱ــ صندوق موظف است اطلاعات، و آمار دریافتی موضوع این ماده را محرمانه تلقی نماید.

تبصره ۲ــ مؤسسه اعتباری موظف است با رعایت قوانین مربوط ترتیبی اتخاذ نماید که در هر زمان، قادر به ارایه اطلاعات مربوط به سپرده‌های تودیع شده نزد خود، به صندوق باشد. چارچوب‌های ارایه اطلاعات مؤسسات اعتباری با رعایت قوانین و مقررات توسط صندوق تعیین می‌شود.

تبصره ۳ ــ چنانچه مؤسسه اعتباری از ارایه آمار و اطلاعات فوق‌الاشاره امتناع کند و یا اطلاعات نادرست ارائه نماید، مشمول مفاد ماده (۱۵) این آیین‌نامه می‌شود.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
دبیرخانه
هیأت عالی

ماده ۱۸ ـ مؤسسه اعتباری نباید در خصوص تضمین سپرده‌های خود تبلیغی فراتر از محدویت‌های مصرح در این آیین‌نامه و اساسنامه صندوق، موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۲۵۹۵/ت۴۷۶۳۲ه مورخ ۱۳۹۱/۵/۲۲ و اصلاحیه آن، موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۸۰۰۳/ت۴۷۶۳۲ه مورخ ۱۳۹۲/۲/۳۱ انجام دهد.

ماده ۱۹ ـ بودجه مورد نیاز جهت راه‌اندازی صندوق، توسط بانک مرکزی تأمین می‌شود. هزینه های مذکور، باید پس از اخذ حق‌عضویت از مؤسسات اعتباری، از محل منابع صندوق و به صورت توافقی با بانک مرکزی تسویه شود.

ماده ۲۰ ـ بانک مرکزی موظف است ظرف مدت یک‌ماه پس از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، الزامات مورد نیاز برای عضویت و تبعیت از مقررات صندوق را به مؤسسات اعتباری به منظور درج در اساسنامه آن‌ها ابلاغ نماید. مؤسسات اعتباری نیز موظفند اساسنامه خود را مطابق حکم مقرر در این ماده و بر اساس الزامات ابلاغی توسط بانک مرکزی، ظرف مدت دو ماه از تاریخ ابلاغ توسط بانک مرکزی، اصلاح نموده و به تصویب شورای پول و اعتبار هیات عالی برسانند.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
دبیرخانه
هیأت عالی